

## **ПРАВОВІ ПИТАННЯ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

**Коломойцев Віталій Іванович**

*аспірант кафедри конституційного і адміністративного права  
юридичного факультету,  
Національний авіаційний університет  
м. Київ, Україна*

Проблема корупції потребує окремої уваги зі створення ефективної та дієвої системи запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним з корупцією, а також врахування умов воєнного стану. Міжнародні стандарти запобігання корупції забезпечують належне виконання Україною своїх державних обов'язків із імплементації міжнародних критеріїв та умов притягнення до відповідальності.

Міжнародні та європейські норми запобігання корупції в період воєнного стану забезпечують належне виконання, зокрема, правоохоронними органами своїх державних обов'язків. На сьогодні корупція залишається однією із найбільш складних та досі не вирішених проблем в Україні, є загрозою безпекової стабільності держави, розвитку демократії та збереження ціннісних орієнтирів.

Кожна держава-учасниця міжнародної конвенції ООН проти корупції розробляє й здійснює ефективну скоординовану політику протидії корупції, яка відображає принципи правопорядку, належного управління державними справами та державним майном, чесності й непідкупності, прозорості та відповідальності, суворо дотримуючись основоположних принципів своєї правової системи.

Держави-учасниці проводять оцінку відповідних правових інструментів та адміністративних заходів з метою їх відповідності рекомендаціям запобігання корупції та боротьби з нею [1]. На сьогодні корупція залишається однією із найбільш складних та досі не вирішених проблем в Україні, протидіє розвитку демократії, збереження ціннісних орієнтирів та становить загрозу безпекової стабільності держави.

Нормативні акти Європейського Союзу містять вимоги щодо відповідальності за корупційні дії з метою забезпечення високих стандартів до виявлення і запобігання корупційним правопорушенням та удосконалення процесу правозастосування. Корупція створює невизначеність бізнесу, знижує рівень інвестицій і заважає функціонуванню внутрішнього ринку, має негативний вплив на довіру населення

до урядів, правоохоронних і судових систем, блокує реалізацію демократії.

Впровадження в національне законодавство актів ЄС, дотримання верховенства права і розробка та застосування антикорупційних реформ відіграють важливу роль на шляху країн-кандидатів до вступу в ЄС. Антикорупційна політика держави враховує високі стандарти доброчесності та прозорості в державних органах, а також заходи для зміцнення антикорупційних органів, слідчого потенціалу, реформ юстиції та громадянського суспільства. Основним пріоритетом України є прагнення стати членом ЄС, що стимулює впроваджувати антикорупційні реформи, які ґрунтуються на основоположних європейських цінностях.

Отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС [2] враховує завершення трансформації усіх сфер суспільного життя, зокрема, створення належних умов для запобігання та боротьби з корупцією. Україні допомагають партнери з Єврокомісії, надаючи консультативну та аналітичну допомогу.

Антикорупційна політика держави передбачає удосконалення адміністративних відносин через внесення змін до усіх сфер суспільного життя, зокрема, подолання корупції у воєнний період. Постійне ускладнення суспільних відносин після повномасштабного вторгнення РФ на територію суверенної України вимагає негайної реакції з боку держави щодо врегулювання викликів сучасності. Україна продовжує ефективно імплементувати міжнародні та європейські стандарти антикорупційних правових інструментів з метою підтримки демократії та верховенства права.

Україна здійснює системну антикорупційну боротьбу в умовах воєнного стану, для цього затвердила Антикорупційну стратегію до 2025 року [3], розробила Державну антикорупційну програму на 2023–2025 рр. з виконання Стратегії [4]. Ці документи вказують напрями для проведення важливих для суспільства реформ і скоординованої роботи всіх державних органів, а саме: «забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, що створює додатковий стримувальний ефект для всіх суб'єктів правовідносин; формування в суспільстві нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права [4].

Боротьба з корупцією на сучасному етапі направлена на забезпечення командної роботи всіх органів влади для досягнення кінцевого результату. Вимагає належної співпраці всіх гілок влади відповідно до принципу верховенства права. В умовах воєнного стану Україна поступово реалізує своїх зобов'язання щодо боротьби з корупцією.

### Література:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003. Закон України від 18.10.2006 року № 252-V. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2018. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_c16](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16)
2. Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС. 23 червня 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-kandidata-na-chlenstvo-v-yes>
3. Антикорупційна стратегія на 2021–2025 роки. Затверджена Законом України від 20 червня 2022 року № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n93>
4. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 р. № 220. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-derzhavnoi-antykoruptsiinoi-prohramy-na-20232025-t40323>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-358-6-23>

## ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

**Корсєд Сергій Олександрович**

*доктор юридичних наук, професор,*

*в.о. президента,*

*Науково-дослідний інститут публічного права*

*м. Київ, Україна*

Цивільний процесуальний кодекс України (далі – ЦПК) раніше ніколи не визначав назви органів державної влади і органів місцевого самоврядування як спеціальних суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин (окрім прокурора, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та органу опіки та піклування). Але в умовах внутрішньої диференціації цивільного судочинства [1] цивільне процесуальне регулювання порядку здійснення правосуддя в цивільних справах стало передбачати матеріально-правові та процесуальні (процедурні) особливості розгляду судами окремих категорій цивільних справ, у зв'язку з чим такі особливості законодавець почав закріплювати безпосередньо в тексті ЦПК.